

บทที่ 6

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครึ่ง ลาวแง้ว ลาวทวน และลาวโซ่งใน อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ระบบเสียงของภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครึ่ง ลาวแง้ว ลาวทวน และลาวโซ่ง

1.1 พยัญชนะ

ภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครึ่ง ลาวแง้ว ทวน และโซ่ง มีพยัญชนะ 20 หน่วยเสียงคือ / p t c k ʔ ph th kh b d f s h m n ŋ ɕ l w j / ซึ่งสามารถปรากฏเป็นพยัญชนะต้นได้ทั้งหมด แต่ปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้ 9 หน่วยเสียงคือ / p t k ɕ m n ŋ w j /

สำหรับหน่วยเสียง /d/ ในภาษาโซ่งมี 2 เสียงย่อยคือ [d] กับ [ɿ] ซึ่งในบางครั้งจะเป็นเสียง [d̥] อย่างเดียว แต่บางครั้งจะแปรอิสระระหว่างกัน

ภาษาลาวใต้ ลาวครึ่ง ลาวแง้ว ไม่มีพยัญชนะควบกล้ำ แต่ภาษาลาวเวียง ทวน และโซ่งมีพยัญชนะควบกล้ำ 2 หน่วยเสียงคือ /kw-/ กับ /khw-/

1.2 สระ

สระในภาษาไทยทั้ง 6 ภาษา มีสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง แบ่งเป็นสระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียงคือ / i i: e e: ɛ ɛ: ɨ ɨ: o o: a a: u u: ɔ ɔ: /

ภาษาลาวใต้ ลาวครึ่ง และลาวแง้วมีสระประสม 3 หน่วยเสียง คือ / ua u:a i:a / ซึ่งหน่วยเสียงสระ / i:a / มีเสียงย่อย 2 เสียงคือ [i a] กับ [i:a]

สำหรับภาษาลาวเวียงและหนวนมีสระประสม 3 หน่วยเสียงคือ /u:a i:a ə:a/
ส่วนภาษาไทยมี 4 หน่วยเสียงโดยเพิ่ม /ə ə/ อีก 1 หน่วยเสียง

1.3 วรรณยุกต์

1.3.1 ลาวใต้ มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงคือ

- 1) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ขึ้น (24)
- 2) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก (232)
- 3) วรรณยุกต์กลางคอนข้างสูง-ระดับ (44) หรือกลาง
ระดับ (33)
- 4) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด (22 ?)
- 5) วรรณยุกต์กลางคอนข้างสูง-ตก (42)

1.3.2 ลาวเวียง มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงคือ

- 1) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ขึ้น (24)
- 2) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก (232)
- 3) วรรณยุกต์กลางคอนข้างสูง-ระดับ (44)
- 4) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด (22 ?)
- 5) วรรณยุกต์กลางคอนข้างสูง-ตก (42)

1.3.3 ลาวเทิง มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงคือ

- 1) วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก (324)
- 2) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก (232)
- 3) วรรณยุกต์กลางคอนข้างสูง-ระดับ (44) หรือ
กลางระดับ (33)
- 4) วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก-เส้นเสียงปิด (342 ?)
- 5) วรรณยุกต์กลางคอนข้างสูง-เลื่อนขึ้น-เส้นเสียงปิด (45 ?)

1.3.4 ลาวแง้ว มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงคือ

- 1) วรรณยุกต์กลางคอนข้างต่ำ-ขึ้น (24)
- 2) วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก (343) หรือกลาง-ระดับ (33)
- 3) วรรณยุกต์กลางคอนข้างสูง-ระดับ (44)

4) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก-เส้นเสียงปิด (42 ?)

5) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิด (45 ?)

1.3.5 ภาษาหวน มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงดังนี้

1) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ -ขึ้น (24)

2) วรรณยุกต์กลาง-ระดับ (33) หรือ กลาง-ตก-ขึ้น (323)

3) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ (22)

4) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก (42)

5) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิด (45 ?)

1.3.6 ภาษาໂຂ່ງ มีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียงคือ

1) วรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น (14)

2) วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก (343)

3) วรรณยุกต์กลางขึ้น (34, 35)

4) วรรณยุกต์กลาง-ระดับ (33)

5) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด (22 ?)

6) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก (42)

2. เปรียบเทียบเสียงในภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั้ง ลาวแง้ว หวน

และໂຂ່ງ

จากการนำคำมาเปรียบเทียบกันปรากฏว่าส่วนใหญ่จะเป็นเสียงปฏิภาคที่เหมือนกัน ที่แตกต่างกันเล็กน้อย ตัวอย่างเช่น พยัญชนะต้น ขณะที่พยัญชนะต้นในภาษาลาวอื่น ๆ เป็นเสียงกัก-มีลม แต่ของภาษาໂຂ່ງจะเป็นเสียงกัก-ไม่มีลม (ดูตารางที่ 1 หน้า 47) ทั้งนี้เพราะภาษาໂຂ່ງเป็นภาษาอยู่ในกลุ่ม P แต่ภาษาอื่น ๆ อยู่ในกลุ่ม Pb

นอกจากนี้แล้วพยัญชนะต้นในบางภาษาจะเป็นพยัญชนะต้นเดี่ยว เช่น ภาษาลาวใต้ ลาวครั้ง และลาวแง้ว แต่บางภาษาจะเป็นพยัญชนะต้นควบคู่กัน เช่น ภาษาลาวเวียง หวน และໂຂ່ງ

ส่วนพยัญชนะท้ายนั้น เช่นเดียวกับพยัญชนะต้นคือส่วนใหญ่ภาษาไทย 6 ภาษา จะมีพยัญชนะท้ายเหมือนกัน ที่แตกต่างกันมีอยู่ลักษณะเดียวคือ ในคำพยางค์ตายเสียงยาว ที่มี /-k / เป็นพยัญชนะท้าย ในภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครึ่ง และแจ้ว จะเป็น พยางค์ตายเสียงสั้นที่มี /-ʔ / เป็นพยัญชนะท้ายในภาษาไซ่ง และพวน (ดูตารางที่ 2 หน้า 51-52)

สำหรับสระส่วนใหญ่ภาษาไทย 6 ภาษามีสระเดี่ยวเหมือนกัน ส่วนที่แตกต่างกัน เป็นสระประสม โดยเฉพาะภาษาไซ่งมีสระประสม /əŋ/ ซึ่งภาษาอื่น ๆ ไม่มี (ดูตาราง ที่ 3 หน้า 60-61)

และส่วนวรรณยุกต์นั้น ภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครึ่ง ลาวแจ้ว พวน และ ไซ่งมีวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทยดั้งเดิมถึงภาพที่ 69 หน้า 101

	A	B	C	DL	DS
1	ว.1		ว.4		
2	ว.2	ว.3	ว.5		ว.3
3					
4					

ลาวใต้

	A	B	C	DL	DS
1	ว.1		ว.4		
2	ว.2	ว.3			ว.3
3			ว.5		
4					

ลาวเวียง

	A	B	C	DL	DS
1	ว.1		ว.4		
2	ว.2	ว.3	ว.5		ว.3
3					
4					

ลาวครึ่ง

	A	B	C	DL	DS
1	ว.1		ว.4		
2	ว.2	ว.3	ว.5		ว.3
3					
4					

ลาวแก้ว

	A	B	C	DL	DS
1	ว.1				
2	ว.2	ว.3	ว.5	ว.3	ว.2
3					
4		ว.4		ว.4	

พวน

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.3	ว.5		ว.3
3					
4	ว.2	ว.4	ว.6		ว.4

โขง

ภาพที่ 69: แผนภูมิการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากรวมยักต้งเดิมในภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครึ่ง ลาวแก้ว พวน และโขง

จากผลการวิเคราะห์ระบบเสียงและการเปรียบเทียบเสียงปฏิบัติ ทำให้สามารถแบ่งภาษาไทย 6 ภาษาออกเป็น 3 กลุ่มคือ

- ก. กลุ่มภาษาลาว ประกอบด้วย ลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง และลาวแง้ว
- ข. ภาษาพวน
- ค. ภาษาโซ่ง

ลักษณะสำคัญของที่แบ่งภาษาออกเป็น 3 กลุ่มดังกล่าวคือวรรณยุกต์ ส่วนความแตกต่างในเรื่องพยัญชนะ และสระมีน้อยมาก

นอกจากลักษณะบางประการของวรรณยุกต์จะเป็นตัวแบ่งภาษาทั้ง 6 ภาษาออกเป็น 3 กลุ่มดังกล่าวแล้ว ภาษาแต่ละภาษาที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันนั้นก็แตกต่างกันเพราะลักษณะบางประการของวรรณยุกต์ด้วย ตัวอย่างเช่น ภาษาลาวใต้ กับ ภาษาลาวเวียง มีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่ากัน สัมผัสของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกัน การวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากวรรณยุกต์ดั้งเดิมในแถว A , B , C เหมือนกัน แต่ลักษณะที่แตกต่างกันคือการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์ในแถว DL และ DS ภาษาลาวแง้ว กับ ภาษาลาวครั่ง มีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่ากัน การวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์เหมือนกันหมด แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือสัมผัสของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ฯลฯ

อภิปรายผล

เมื่อนำผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์ที่ได้นี้ไปเปรียบเทียบกับกล่องเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นต่าง ๆ ที่บราวน์ (1965) ได้ศึกษาไว้ปรากฏว่าการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากวรรณยุกต์ดั้งเดิมในภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง และลาวแง้ว ใกล้เคียงกับการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวกลุ่มหลวงพระบาง ซึ่งก็ตรงกับคำบอกเล่าของผู้บอกภาษาลาวครั่งและลาวแง้วที่ว่าบรรพบุรุษมาจากหลวงพระบาง นอกจากนี้ผู้บอกภาษาลาวแง้วยังบอกอีกว่าภาษาลาวแง้วกับภาษาลาวครั่งเป็นภาษาเดียวกัน ซึ่งก็ใกล้เคียงกับผลการวิเคราะห์ที่พบว่าภาษาลาวครั่งและลาวแง้วคล้ายคลึงกันมาก

ส่วนภาษาพวนนั้น ถึงแม้จะถูกจัดให้เป็นคนละกลุ่มต่างหากจากกลุ่มภาษาลาว เพราะมีลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันจนไม่สามารถจะจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้ แต่ก็มีบางลักษณะที่เหมือนกับกลุ่มภาษาลาวคือมีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง A1 กับ A2

และในระบบพยัญชนะ พยัญชนะต้นที่เป็นพยัญชนะระ เเทก ซึ่งในการเขียนใช้อักษรต่ำ < ค, ก, พ > ภาษาพวนและกลุ่มภาษาลาวจะออกเสียงโดยมีกลุ่มลมออกมาเหมือนกัน ฉะนั้นภาษาพวนและภาษากลุ่มลาวน่าจะอยู่ในกลุ่ม Ph ซึ่งก็ตรงกับที่ เชมเบอร์เลน (1975) ได้ศึกษาว่า ภาษาไทถิ่นตะวันตกเฉียงใต้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือกลุ่ม P และกลุ่ม Ph เชมเบอร์เลนกล่าวว่ากลุ่ม Ph ได้แก่ ภาษาพวน (Phuan) เทยมาตรฐาน (Standard Thai) ลาว (Lao) ไทถิ่นใต้ (Southern Thai) เป็นต้น ส่วนกลุ่ม P ได้แก่ ภาษาไทดำ (Black Tai) ไทขาว (White Tai) ไทแดง (Red Tai) ลื้อ (Lue) ยวน (Yuan) ขิ่น (Khun) ชาน (Shan) อาหม (Ahom) เป็นต้น (ดูแผนภูมิที่ 6 และ 7 หน้า 12,13)

สำหรับภาษาไทถิ่นนั้นแตกต่างไปจากภาษาอื่น ๆ อย่างชัดเจนทั้งระบบวรรณยุกต์ สระ และพยัญชนะ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของภาษาไทดำที่ชวาน (1965: 90-105) และชาคริต อนันทรามัน (2521: 88) ได้ศึกษาไว้ปรากฏว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก ฉะนั้นภาษาไทถิ่นน่าจะเป็นภาษาที่อยู่ในกลุ่มภาษาไทดำซึ่งอยู่ในกลุ่ม P ของ เชมเบอร์เลน

ข้อสังเกต

1. รูปวรรณยุกต์ในคำไทยบางคำ

เช่นเดียวกับข้อสังเกตของกาญจนา ภัณฑุตา (2523) ก็มีข้อมูลอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้ที่น่าจะเกิดความสับสนในการใช้รูปตัวเขียนแทนพยัญชนะ (ดูตัวอย่างคำในตารางที่ 5 หน้า 116)

ในภาษาไทยมาตรฐานวรรณยุกต์ที่วิวัฒนาการมาจาก B4 และ C1 เป็นเสียงเดียวกันคือ เสียงโทหรือกลางค่อนข้างสูง-ตก (41) เพราะฉะนั้นคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ และมีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับจะออกเสียงเหมือนกับคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรือ < ท > นำอักษรต่ำ และมีวรรณยุกต์โทกำกับ เช่น

น้ำ	-	เนา
คำ , คำ	-	ซ่า
ท่า	-	ถ่า ฯลฯ

คำศัพท์	ความหมาย	ลาวใต้	ลาวเวียง	ลาวครึ่ง	ลาวแงว	พวน	ไซ่ง	ไทยมาตรฐาน
343 *	คว่า	khvam ^{22?}	khvam ^{22?}	khvam ^{342?}	khvam ^{42?}		khvam ^{22?}	khvam ⁴¹
352	คั้น	khan ^{22?}	khan ^{22?}	khan ^{342?}	khan ^{42?}	-	-	khan ⁴¹
397	เคียว	khiau ^{22?}	khiau ^{22?}	khiau ^{342?}	khiau ^{42?}	-	khi:au ^{22?}	khiau ⁴¹
412	ฆ่า	kha: ^{22?}	kha: ^{22?}	kha: ^{342?}	kha: ^{42?}	kha: ^{45?}	kha: ^{22?}	kha: ⁴¹
840	ท่า	tha: ^{22?}	tha: ^{22?}	tha: ^{342?}	tha: ^{42?}	tha: ^{45?}	tha: ^{22?}	tha: ⁴¹
817	ทวม	thuam ^{22?}	thuam ^{22?}	thuam ^{342?}	thuam ^{42?}	thu:am ^{45?}	thuam ^{22?}	thuam ⁴¹
913	น้ำ	ni:u ^{22?}	niu ^{22?}	-	niu ^{42?}	niu ^{45?}		niu ⁴¹
1346	ยุ่ง	ɲuŋ ^{22?}	ɲuŋ ^{22?}	ɲuŋ ^{342?}	ɲuŋ ^{42?}	-	ɲuŋ ^{22?}	ɲuŋ ⁴¹
1496	เลน	len ^{22?}	ien ^{22?}	len ^{342?}	len ^{42?}	lin ^{45?}	-	len ⁴¹
1500	เลม	lem ^{22?}	lem ^{22?}	lem ^{342?}	lem ^{42?}	lem ^{45?}	-	lem ⁴¹
1533	วาย	wa:i ^{22?}	wa:i ^{22?}	-	-	-	wai ^{22?}	wa:i ⁴¹
304	แซง	khɛŋ ⁴⁴	khɛŋ ⁴⁴	khɛŋ ⁴⁴	khɛŋ ⁴⁴	-	khɛŋ ³⁵	khɛŋ ⁴¹

ตารางที่ 5: แสดงข้อมูลที่น่าจะมีความสับสนเรื่องการใช้รูปตัวเขียน

*
ดูภาคผนวก ก

เมื่อพิจารณาปฏิภาคของเสียงวรรณยุกต์ในคำรวมเชื้อสายของภาษาลาวใต้
ลาวเวียง ลาวครั่ง ลาวแง้ว พวน และไซ่ง (ดูตารางที่ 5 หน้า 104) แล้วคำ

"คว่า"	น่าจะเป็น	"คว้า"
"คั่น"	น่าจะเป็น	"ชั้น"
"เคี้ยว"	น่าจะเป็น	"เขี้ยว"
"ฆ่า"	น่าจะเป็น	"ช้า"
"ท่า"	น่าจะเป็น	"ถ่า"
"ท่อม"	น่าจะเป็น	"ด่อม"
"นิ้ว"	น่าจะเป็น	"หนิ้ว"
"ยุง"	น่าจะเป็น	"หยุง"
"เล่น"	น่าจะเป็น	"เหล่น"
"เลม"	น่าจะเป็น	"เหล่ม"
"ว้าย"	น่าจะเป็น	"หว้าย"

ทั้งนี้เพราะในคำรวมเชื้อสายดังกล่าวข้างมามีวรรณยุกต์สี่วิธนาการมาจาก C 1
เพราะฉะนั้นการที่ภาษาไทยมาตรฐานเขียนคำเหล่านี้ด้วยอักษรต่ำและมีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับจึงน่าจะ
เป็นการสับสนในการใช้รูปตัวเขียนแทนเสียง

ในทางตรงข้าม คำ"แข็ง" น่าจะเป็น "แคง" เพราะในคำรวมเชื้อสาย
ของภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง ลาวแง้ว พวน และไซ่ง มีวรรณยุกต์ที่วิธนาการมาจาก B 4

2. คำไทยที่เขียนด้วย <ใ>

จากข้อมูลภาษาไซ่งพบว่า คำที่เขียนด้วย <ใ> ในภาษาไทยมาตรฐาน
ภาษาไซ่งจะเป็น /ə̌/ เช่น

คำที่	ความหมาย	ไซ่ง
499	"ใจ"	cə̌ 14
569	"ใซ้"	cə̌ 42
764	"ใค้"	tə̌ 227
994	"ใบ"	bə̌ 14

คำที่	ความหมาย	ไซ่ง
995	"ใบ"	ba ²² ?
1574	"(สะ)ไก"	pa ²² ?
1645	"ใส"	sa ¹⁴
1646	"ใส่"	sa ³⁵
1834	"ให้"	ha ²² ?
1835	"ใหม่"	ma ³⁵
1836	"ใหญ่"	ja ³⁵

และคำที่ภาษาไทยมาตรฐานใช้รูปสระ <ไ- > ภาษาไซ่งจะเป็น /ai/ เช่น

คำที่	ความหมาย	ไซ่ง
200	"ไก"	kai ³⁵
307	"ไซ"	kha ¹⁴
308	"ไซ"	sai ³⁵
309	"ไซ"	sai ²² ?
270	"(ช)ไคล"	kai ³⁴ 3
666	"ไล"	dai ²² ?
766	"ไต"	tai ¹⁴
767	"ไต"	tai ³⁵
809	"ไท"	thai ¹⁴

ซึ่งลักษณะนี้ก็เหมือนกับภาษาไซ่ง ที่ อ. เบ็ญจฯ จ. นครปฐม ที่กาญจนนา พันธุ์คำได้ศึกษาไว้ ฉะนั้นลักษณะดังกล่าวอาจใช้เป็นหลักฐานยืนยันการใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงในภาษาไทยว่า สัมผัส ๑ รูป แทนเสียง ๑ เสียง การที่คำที่เขียนด้วยรูปสระ <ไ- > และ <ไ- > เป็นเสียง /ai / เหมือนกันในภาษาไทยมาตรฐานแสดงว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในภาษาไทยมาตรฐาน ในขณะที่ภาษาอื่น เช่น ภาษาไซ่ง ยังคงรักษาลักษณะเดิมเอาไว้ได้

3. ข้อสังเกตเกี่ยวกับคำบางคำ

จากการศึกษาข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าคำบางคำของบางภาษามีลักษณะพิเศษที่น่าสนใจ

3.1 คำกริยา <ร้องไห้> และ <ร้องเพลง> ภาษาไทบางภาษา เช่น ลาวครั่ง ลาวเวียง และลาวโซ่ง เป็น <ไห้> และ<เพลง> แต่ภาษาไทยนครสวรรค์เป็น <ร้องไห้>และ <ร้องเพลง>ตามลำดับ

คำที่	ความหมาย	ลาวครั่ง	ลาวเวียง	โซ่ง
1325	"ร้องไห้"	hai ^{342ʔ}	hai ^{22ʔ}	hai ^{22ʔ}
1205	"ร้องเพลง"	phe:ŋ ²³²	phe:ŋ ²³²	phe:ŋ ³⁴³

3.2 คำบางคำเช่น <ตะขอ>,<กระเด็น>,<ขยับ> ในบางภาษาหย่างค์แรกจะกร่อนหายไป เช่น

คำที่	ความหมาย	ลาวเวียง	ลาวครั่ง	ลาวแจ้ว	โซ่ง
35	"กระเด็น"	den ²³²	-	den ³⁴³	-
218	"ขยับ"	-	pap ³³	pap ³³	-
232	"ตะขอ"	khw: ²⁴	-	khw: ²⁴	khw: ¹⁴

3.3 เสียงบางเสียงอยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลง เช่น คำว่า <หมด> ผู้บอกภาษาลาวครั่งที่เป็นคนแก่ออกเสียงเป็น [bet³³] แต่คนรุ่นใหม่ที่อยู่กลางได้ออกเสียงเป็น [mɔt³³] โดยไม่เสียงพยัญชนะต้นของไทยกลาง [m] แต่ยังคงเก็บเสียงสระในภาษาของตนไว้

ข้อเสนอแนะ

การที่ได้ศึกษาภาษาไทถิ่น 6 ภาษาทั้งทางด้านระบบเสียง และการเปรียบเทียบเสียงในคำรวมเพื่อสายพบว่ายังมีสิ่งที่น่าสนใจควรศึกษาอีกหลายประการเช่น

1. ศึกษาเปรียบเทียบภาษาไทถิ่น 6 ภาษาซึ่งพูดใน อ.ท่าตะโก กับภาษาไทถิ่นดังกล่าวซึ่งพูดในถิ่นอื่น ๆ
2. ศึกษาเปรียบเทียบคำ และความหมายของคำในภาษาไทถิ่นต่าง ๆ
3. ศึกษาภาษาไทถิ่นในแนวภาษาศาสตร์สังคม